

Profesor Michał Horodecki laureatem Nagrody im. Jana Heweliusza za rok 2025

Profesor Michał Horodecki z Międzynarodowego Centrum Teorii Technologii Kwantowych (International Centre for Theory of Quantum Technologies) został laureatem Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza za rok 2025 w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych.

– Jan Heweliusz był symbolem poznania i człowiekiem, który patrzył w niebo nie po to, aby tylko patrzeć, ale po to, aby odkrywać to, czego nie potrafimy nazwać. Dzisiejszy laureat przedstawia dokładnie ten sam typ postawy. Konsekwentną, twórczą, bezkompromisową postawę dojścia do prawdy naukowej i otwarcia na nowe wyzwania – podkreślił w laudacji prezes Oddziału PAN w Gdańsku prof. Grzegorz Węgrzyn

Laureaci Nagród Naukowych Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza za rok 2025: prof. Michał Horodecki (po lewej) i prof. Tomasz Bogusławski (po prawej)

Fot. Dominik Paszliński/www.gdansk.pl

Laureaci Nagród im. Jana Heweliusza w towarzystwie prezydenta Gdańska Aleksandry Dulkiejewicz, prezesa Oddziału PAN w Gdańsku prof. Grzegorza Węgrzyna (po lewej) i prezesa Gdańskiego Towarzystwa Naukowego prof. Jerzego Błażejowskiego (po prawej)

Fot. Dominik Paszliński/www.gdansk.pl

Nagrody Naukowe Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza, nazywane Gdańskimi Noblami, wręczane są od 38 lat. Laureatem tegorocznej Nagrody w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych został **prof. dr hab. Michał Horodecki**, a w kategorii nauk humanistycznych i społecznych – **prof. dr hab. Tomasz Bogusławski** z Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

Statuetki Jana Heweliusza autorstwa prof. Jana Szczypki nagrodzonym profesorom wręczała

prezydent Miasta Gdańska **Aleksandra Dulkiejewicz**, która powiedziała: – *Dziękuję, panowie profesorowie, za trud waszej pracy, która czyni nasze życie lepszym, mądrzejszym, piękniejszym. Za wychowywanie kolejnych pokoleń, bo nauka i sztuka nie obędą się przecież bez kontynuatorów. Wreszcie za sławienie polskich gdańskich talentów. Na koniec życzenia. Fizyka dowodzi, że istnieją dwa rodzaje tarć. Tarcie statyczne i kinetyczne. Życzę naszym*

laureatom, aby z niesłabnącym entuzjazmem, nadal tak owocnie jak dotąd, oddawali się tarciu kinetycznemu, choć mogliby spocząć na laurach i trzeć jedynie statycznie. Niech żyją gdańska nauka i sztuka. Vivat!

Laudację na cześć prof. Michała Horodeckiego wygłosił **prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn**, który, podkreślając wybitne zasługi naukowe laureata, przywołał jego przełomowe, będące „wstrząsem intelektualnym” prace naukowe:

Profesor Michał Horodecki z rodziną

Fot. Dominik Paszliński/www.gdansk.pl

Uczestnicy uroczystości wręczenia Nagród im. Jana Heweliusza za rok 2025

Fot. Dominik Paszliński/www.gdansk.pl

– *W historii nauki zdarzają się momenty szczególne, chwile, kiedy ktoś formułuje ideę tak trafną, tak uniwersalną, że natychmiast staje się ona nowym językiem całej dyscypliny. Taki właśnie moment miał miejsce w roku 1996. Wtedy to Michał Horodecki, wówczas student, wraz z Ryszardem Horodeckim i Pawłem Horodeckim, współtworzył pracę dotyczącą ogólnej teorii splątania kwantowego. Splątanie kwantowe można by określić jako taką magiczną więź między cząstkami. W rzeczywistości jest to zjawisko fundamentalne – sposób, w jaki natura pozwala łączyć informacje w sposób niemożliwy do osiągnięcia w świecie klasycznym. Trudno sobie wyobrazić, co się w tych kwantach dzieje. Ale to był istotny fundament przyszłych komputerów kwantowych, historiografii kwantowej czy też ultraczułych pomiarów.*

Profesor Grzegorz Węgrzyn przywołał kolejne osiągnięcia laureata przełamujące utarte ścieżki. Wspomniał o jego publikacji w czasopiśmie „Nature”, która powstała we współpracy z prof. Jonathanem Oppenheimem i prof. Andreasem Winterem, na

temat tzw. ujemnej kwantowej informacji. – *Dla większości z nas informacja jest czymś, czego można mieć więcej lub mniej. Tymczasem okazuje się, że w świecie kwantowym pojęcie informacji może być subtelniejsze – zauważył. – To właśnie takie momenty popychają cywilizację do przodu. Wielcy uczeni wyróżniają się tym, że w odpowiednim momencie podejmują ryzyko wejścia na nowy teren, gdzie nie ma jeszcze utartej ścieżki.*

W dalszej części laudacji prezes Oddziału PAN w Gdańsku podkreślił, że „profesor Michał Horodecki jest bez wątpienia uczonym o wybitnej światowej pozycji”, a jego prace „nie tylko zostały zauważone, ale stały się także punktami odniesienia dla fizyki”. – *Jan Heweliusz był symbolem poznania i człowiekiem, który patrzył w niebo nie po to, aby tylko patrzeć, ale po to, aby odkrywać to, czego nie potrafimy nazwać. Dzisiejszy laureat przedstawia dokładnie ten sam typ postawy. Konsekwentną, twórczą, bezkompromisową postawę dojścia do prawdy naukowej i otwarcia na nowe wyzwania – zakończył laudator.*

Profesor Michał Horodecki, dziękując za otrzymaną nagrodę, podkreślił wpływ najbliższej rodziny na jego naukową pasję: – *Nie jestem kimś, kto sam, o własnych siłach, doszedł do tego miejsca. Byłem unoszony przez otaczające mnie środowisko – przez dom rodzinny.*

Laureat Gdańskiego Nobla podziękował również **prof. dr. hab. Robertowi Alickiemu**, którego nazwał geniuszem, oraz swojej żonie, **dr hab. Magdalenie Horodeckiej, prof. UG**, która naukowo zajmuje się literaturą współczesną. – *W moim domu rodzinnym zawsze doceniało się sztukę, dlatego tak znakomicie dogadujemy się z moją małżonką. A to, że do tego moja żona jest naukowczynią, sprawia, że doskonale rozumiemy, jak się żyje z naukowcem. Bardzo ci, Magdo, dziękuję. Za całą piękną rodzinę – powiedział na koniec.*

Panu profesorowi serdecznie gratulujemy!

Urszula Abucewicz
Centrum Komunikacji
i Promocji UG